

Za našo deco.

Vrvar Hasan.

(Pravljica iz zbirke »Tisoč in ena noč.«)

Dalje.

»Čemu toliko krika, vi večni nemirneži?« se je jezil Hasan.

»Oče!« je začel pojasnjevati najstarejši sin, »da vidiš neko steklo, ki nam ga je dala mati, kako se svetí kakor svetilka.«

Hasan se je sam začudil. Vprašal je ženo, od kod ima to steklo.

»Našla sem to steklo v tej ribi,« je odgovorila.

»Potem je prav. Zdaj nam ne bo treba več kupovati olja za našo svetilko, ker nam bo to steklo svetilo.«

Te noči je moral Hasan često miriti deco, ker so otroci govorili pozno v noč samo o novi svetilki. Drugo jutro se je spet odpravil na svoj posel in ni več mislil na vse vkup.

Tam blizu je stanoval bogat židovski trgovec, ki je kupoval in prodajal nakit in dragulje. Komaj je Hasan odšel, kar je prišla trgovčeva žena in se je pritožila, da prejšnje noči tako dolgo niso mogli zaspati, ker je bila Hasanova deca tako glasna.

»Dobra moja soseda,« jo je mirila Hasanova žena, »oprósti še tokrat moji deci! Otroci so pač otroci! Za najmanjšo reč ti kričijo kakor norci. Poglej, radi tega kosa stekla je bilo sinoči toliko veselja, kakor da bi bilo to zlato.«

Trgovka je poznala zlahtno kamenje. Z največjo pozornostjo si je ogledovala kamen in ko je videla, da je velike vrednosti, je nagovarjala Hasanovo ženo, naj ga proda. Ko pa so otroci zapazili, da jim hoče soseda odnesti ljubo jim igračko, so udarili vsi vkup v jok. Zato je mati sklenila, da kamna brez mozeve privolitve ne proda, in je to trgovki tudi izporočila.

Ta je naglo stekla domov in je povedala svojemu možu, kaj je našla v Hasanovem domu. Naročil ji je, naj se takoj vrne in da naj ponudi Hasanovi ženi dvajset zlatnikov za kamen. Trgovka

je storila tako, ali Hasanova žena kamna brez Hasana ni hotela prodati, čeprav bi bila denar zelo potrebovala.

Zvečer, komaj je došel Hasan z dela, je bila trgovka že zopet tu. Ponudila je tudi njemu dvajset zlatnikov za kamen, potem trideset in nazadnje petdeset. Hasan je zdaj uvidel, da ima kamen ali steklo, kar je že bilo, veliko vrednost. Ni hotel pristati na nobeno kupčijo, ali trgovka mu je rekla, da mu da, kolikor hoče. Da bi se je iznebil, je rekel bolj za šalo:

»Reci svojemu možu, naj mi prinese sto tisoč zlatnikov, pa dobi ta kamen.«

Ona je res to povedala svojemu možu. Ni trajalo dolgo, pa je bil trgovec sam tu. Ker je bilo že temno, je spoznal že kar po sijaju, da ima kamen ogromno vrednost. Ponudil je najprej dvajset tisoč zlatnikov, potem trideset in nazadnje petdeset tisoč.

Hasan pa sedaj ni hotel prav nič popustiti.

»Sosed!« mu je rekel, »povedal sem že tvoji ženi, da hočem dobiti sto tisoč zlatnikov. Zdaj pa, kakor misliš.«

Trgovec je še pritiskal na ceno. Ko je pa videl, da Hasan ne popusti, in ker se je bal, da ne bi izvedeli za kamen še drugi trgovci, je naštel sto tisoč zlatnikov in je dobil kamen.

Zdaj je bil Hasan tako bogat, kakor si ne bi bil nikoli mislil. Najprej je zahvalil Boga za svojo srečo, nato pa je začel razmišljati, kako bi denar najbolj pametno uporabil.

Drugega dne je obhodil vse vrvarje v Bagdadu, pa je naročil pri vsakem mnogo vrvi. Za delo je plačal že vnaprej. Vsi vrvarji so sedaj delali za Hasana. Da bi lahko spravil toliko blaga, je zgradil celo vrsto prodajaln in je v vsako postavil po enega pomočnika. Vse to je vrglo Hasanu ogromen dobiček in skoro je postal najuglednejši in najbogatejši vrvar v državi. Na najlepšem kraju v mestu je kupil staro hišo in je postavil namesto nje sebi za stanovanje krasno palačo.

Preteklo je precej časa, odkar se je bil Hasan preselil v svojo palačo. Nekega dne sta onadva prijatelja zopet hotela poiskati Hasana, da bi videla, kako živi. Kako sta bila presenečena, ko v stari hišici nista več našla ne Hasana, niti koga izmed njegove družine. Začela sta izpraševati, kaj se je zgodilo s Hasanom. Ali še živi? Ko so jima pa odgovorili, da je Hasan sedaj najbogatejši vrvar in da prebiva v lastni palači, sta se silno začudila.

Napotila sta se k njemu. Medpotoma je rekel Sadi Sadu:

Dalje sledi.

Konec velikih alkoholnih cest.

Časi, ko je bilo v Združenih državah Severne Amerike mogoče naglo obogateti s tihotapljenjem prepovedanega alkohola, so pri kraju. Lopovski ameriški svet je že tudi ubral povsem drugo dobičkanosno smer — ugrabljenj. Z dvigom alkoholne prepovedi so tudi prenehale tolikanj znamenite alkoholne ceste ali smeri, katerih so se morale držati ladje, ki so tihotapile alkohol iz Evrope v Ameriko. Najvažnejši postaji na tihotapski progi sta bili St. Pierre in Miquelon. Sta to prav znatna otočka. St. Pierre in Miquelon sta zadnja preostanka nekoč mogočnih francoskih kolonij v Severni Ameriki. Francozom ni ostalo ničesar drugega od Amerike, kakor omenjena otoka in na njih par tisoč oseb, ki so se vse ukvarjale s švercom. Na otokih so pristajale alkoholne ladje in do pred kratkem je vladalo tamkaj prav divje življenje in vrvenje. Na St. Pierre je zrastle prav v kratkem času iz nič mesto in luko so dvakrat povečali. Kakor gobe po dežju so poganjale igralnice, zabavišča in sploh so skušali tihotapci zazidati vsak kotiček. Komaj je padla alkoholna prepoved all prohibicija, že je tudi izumrl otočič St. Pierre. Izseljavanje z obeh otočkov se nadaljuje in vsak mesec zapusti nekdanji švercarski raj po par sto ljudi. Toliko hiš je že izpraznjenih, eno krčmo za drugo zapirajo, igralnice so prazne in zaprašene. V enem letu se bo skrčilo število prebivalstva na stanje kot je bilo pred alkoholno prepovedjo in otoka bosta zopet le revni ribiški postojanki.

Zahtevajte povsod

»Slov gospodarja«